

OPINTOVALINNAT & YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Ohjeita opintovalintojen tekemiseen ylioppilaskirjoitusten näkökulmasta

Tämän koonnin tavoitteena on auttaa sinua valitsemaan oikeat opintojaksot oikeaan aikaan suhteessa siihen, mitä aineita aiot ylioppilastutkintoosi sisällyttää. Näin toivomme sinun pystyvän entistä paremmin suunnittelemaan lukio-opintojesi etenemisen ja tutkintosi kokonaisuuden. Yksin sinun ei kuitenkaan tarvitse tästä selviytyä, eli muistathan ottaa yhteyttä opinto-ohjaajaan, aineenopettajaan tai rehtoriin, mikäli valintojen tekeminen tuntuu hankalalta.

Ohjeistus sisältää seuraavat tiedot:

1) ylioppilastutkinnon yleisiä ohjeita kirjoitettavien kokeiden määrästä ja laajuudesta

2) oppiainekohtaisesti tiedot siitä,

- minä opiskeluvuotena mikäkin opintojakso tulisi suorittaa
- mitkä opintojaksot kannattaa valita, *jos kyseisessä oppiaineessa on haasteita*
- mitkä opintojaksot voit valita *yleisen kiinnostuksen mukaan*
- mitkä opintojaksot valmentavat yo-kirjoituksiin

Huomaa, että tämän ohjeistuksen rinnalla tarvitset kotisivuilta löytyvää Opintotarjonta ohjetta!

3) oppiainekohtaiset YO-ohjeet, joissa kerrotaan,

- mitkä opintojaksot olisi hyvä käydä ennen ylioppilaskoetta
- minä opiskeluvuotena ja missä jaksossa kyseinen opintojakso tulisi suorittaa

Huom! Kyseinen ehdotus perustuu Vihdin lukion perioditarjottimeen: tietyt yo-kertaavat ja –valmentavat opintojaksot tarjotaan vain tietyssä periodissa, joten saadaksesi parhaat mahdolliset valmiudet yo-kokeisiin suosittelemme tiettyjen opintojaksojen valitsemista tietyissä periodeissa. Luonnollisesti sinulla on oikeus tehdä myös muunlaisia ratkaisuja.

YLIOPPILASTUTKINNON RAKENNE:

- Tutkintoon kuuluu vähintään viisi (5) koetta.
- Äidinkieli on kaikille pakollinen.
- Neljä (4) muuta koetta kokelas valitsee seuraavista:
 - toisen kotimaisen kielen koe (ruotsi)
 - vieraan kielen koe
 - matematiikan koe
 - yhden reaaliaineen koe
- Yhdessä kokeessa on suoritettava laajuudeltaan vaativampi koe eli A-kieli tai pitkä matematiikka.
- Viiden kokeen lisäksi voit suorittaa kokeita niin monta, kuin tutkinnon aikarajat mahdollistavat.
- Katso tarkempia yo-tietoja osoitteesta ylioppilastutkinto.fi

ÄIDINKIELI (ÄI):

- 1. vuotena suoritettavat opintojaksot ÄI01, ÄI02-ÄI03, ÄI04
- 2. vuotena suoritettavat opintojaksot ÄI05-ÄI07, ÄI06-ÄI08
- 3. vuotena suoritettavat opintojaksot ÄI010, ÄI011, ÄI012
- *lisäksi voit valita opintojaksot ÄI09, ÄI014, ÄI015 ja ÄI016 vuotuisen tarjonnan mukaan*
- *jos sinulla on aineen opiskelussa haasteita, valitse ÄI013*

YO-OHJE:

- äidinkieli on kaikille pakollinen kirjoitusaine
- ohjataan kirjoittamaan 3. tai 4. vuoden keväällä → kypsyyskoe
 - valitse opintojaksot ÄI010, ÄI011, ÄI012 viimeisen lukuvuotesi periodeihin 1–3

ENGLANTI (ENA):

- 1. vuotena suoritettava opintojaksot ENA01-ENA02, ENA03
- 2. vuotena suoritettava opintojaksot ENA04, ENA05, ENA06
- 3. vuotena suoritettava opintojaksot ENA07, ENA09, ENA010
- *lisäksi voit valita opintojaksot ENA08 ja ENA012 vuotuisen tarjonnan mukaan*
- *jos sinulla on aineen opiskelussa haasteita, **valitse tukiopintojakso ENA011***

YO-OHJE:

- englantia on yleisesti kirjoitettu pitkä vieras kieli (A-kieli)
 - laajuuden voi vaihtaa kirjoituksissa lyhyeksi, kunhan yksi pitkä koe tutkinnossa säilyy
 - ohjataan kirjoittamaan 3. tai 4. vuoden keväällä
 - valitse opintojaksot ENA07, ENA09 ja ENA010 viimeisen lukuvuotesi periodeihin 1-3
 - jos haluat tasoittaa syksyn ja kevään kirjoitettavien aineiden määrää ja englantia on sujunut hyvin, on myös mahdollista kirjoittaa englantia 3. vuoden syksyllä. Silloin valitset opintojakson ENA07 toiselle vuodelle ja ENA09 ja/tai ENA010:n 3. vuoden alkuun
-

RUOTSI (RUB1):

- 1. vuotena suoritettava opintojaksot RUB11-RUB12, RUB13
- 2. vuotena suoritettava opintojaksot RUB14 ja RUB15; lisäksi RUB17, jos kirjoitat ruotsin
- 3. vuotena suoritettava opintojaksot, jos kirjoitat ruotsin: RUB18 ja RUB19
- *lisäksi voit valita opintojaksot RUB16 ja RUB112 vuotuisen tarjonnan mukaan*
- *jos sinulla on aineen opiskelussa haasteita, **valitse tukea ruotsin kielen opiskeluun RUB110 ja/tai RUB111***

YO-OHJE:

- ruotsin voi kirjoittaa joko keskipitkänä B-kielenä tai pitkänä A-kielenä, jos sinulla on esim. ruotsinkielistä taustaa
- ohjataan kirjoittamaan 3. tai 4. vuoden syksyllä
 - valitse 2. vuoden keväälle opintojakso RUB17
 - valitse opintojaksot RUB18 ja RUB19 viimeisen lukuvuotesi periodiin 1

SAB2, RAB2, EAB2 JATKAVAT LYHYET KIELET:

- 1. vuotena suoritettava opintojaksot 1 ja 2
- 2. vuotena suoritettava opintojaksot 3, 4, 5 ja 6
- 3. vuotena suoritettava opintojaksot 7 ja 8

ALOITTAVAT LYHYET KIELET (SAB3, RAB3, EAB3):

- 1. vuotena suoritettava opintojaksot 1, 2, 3 ja 4
- 2. vuotena suoritettava opintojaksot 5, 6, 7 ja 8
- 3. vuotena suoritettava opintojaksot 9 ja 10

VEB3-opiskelijat valitsevat kurssit seuraavasti:

- 1. vuotena suoritettava opintojaksot 1, 2 ja 3
- 2. vuotena suoritettava opintojaksot 4, 5 ja 6
- 3. vuotena suoritettava opintojaksot 7 ja 8

YO-OHJE:

- voit kirjoittaa laajuudeltaan lyhyen (C-kieli) tai pitkän (A-kieli) kielen kokeen riippumatta siitä, kumman oppimäärän olet lukenut
- osallistuminen kahteen lyhyen kielen kokeeseen samalla tutkintokerralla on mahdollista
- voit osallistua kyseisten kielten kokeisiin myös ilman opintojaksoja, mikäli sinulla on osaamisen edellytykset (esim. äidinkieli / vaihto-opiskelijavuosi)
- ohjataan kirjoittamaan 3. tai 4. vuoden kevällä
 - valitse opintojaksot viimeisen lukuvuotesi periodeihin 1-3 yllä olevan taulukon mukaisesti

PITKÄ MATEMATIIKKA (MAA):

- 1. vuotena suoritettavat opintojaksot MAY01, MAA02 ja MAA03-MAA04
- 2. vuotena suoritettava opintojaksot MAA05, MAA06-MAA07, MAA08 ja MAA09
 - lisäksi voit valita opintojakson MAA011 (Algoritmit ja lukuteoria)
- 3. vuotena suoritettava opintojaksot MAA010, MAA012 ja MAA013

YO-OHJE:

- voit kirjoittaa laajuudeltaan lyhyen tai pitkän matematiikan kokeen riippumatta siitä, kumman oppimäärän olet lukenut
- ohjataan kirjoittamaan 3. tai 4. vuoden keväällä
 - valitse opintojaksot MAA010, MAA012 ja MAA013 viimeisen lukuvuotesi periodeihin 1-3

Huom!

- **Jos kirjoitat matematiikan lyhyenä ja olet lukenut sen pitkänä**
 - valitse opintojaksot MAB09 ja MAB010 viimeisen lukuvuotesi periodeihin 2-3
 - Ota aina tällaisissa tapauksissa yhteys opinto-ohjaajaan!

LYHYT MATEMATIIKKA (MAB):

- 1. vuotena suoritettava opintojaksot MAY01, MAB02 ja MAB03
- 2. vuotena suoritettava opintojaksot MAB04-MAB05, MAB06 ja MAB07
- 3. vuotena suoritettava opintojaksot MAB08, MAB09 ja MAB010

YO-OHJE:

- voit kirjoittaa laajuudeltaan lyhyen tai pitkän matematiikan kokeen riippumatta siitä, kumman oppimäärän olet lukenut
- ohjataan kirjoittamaan 3. tai 4. vuoden keväällä
 - valitse opintojaksot MAB08, MAB09 ja MAB010 viimeisen lukuvuotesi periodeihin 1-3

REAALIINEEN YLEINEN YO-OHJE:

- tutkintoon voi sisällyttää pakollisena vain yhden reaaliineen kokeen
- ylimääräisiä reaalikokeita voi kirjoittaa niin monta, kuin tutkinnon suorittamisen aikaraja (=3 perättäistä kertaa) mahdollistaa
- reaalikoepäiviä on kaksi (2), ja niiden oppiaineet on ennalta määrätty
- yhtenä reaalikoepäivänä voi suorittaa vain yhden aineen kokeen

FYSIIKKA (FY):

- 1. vuotena suoritettava opintojakso FY01-FY02
- mikäli olet kiinnostunut fysiikan opiskelusta, valitse
 - 1. vuodelle myös opintojakso FY03 ja FY04
 - 2. vuodelle opintojaksot FY05, FY06 ja FY07
 - 3. vuodelle opintojaksot FY08 ja FY09
- lisäksi voit valita opintojaksot FY010 ja FY011 vuotuisen tarjonnan mukaan

YO-OHJE:

- ohjataan kirjoittamaan 3. tai 4. vuoden keväällä
 - valitse opintojaksot FY08 ja FY09 viimeisen lukuvuotesi periodeihin 2-3
 - huom! yo-kertaava opintojakso FY09 tarjotaan vain periodissa 3

FYSIIKAN kanssa samana päivänä: historia, biologia, psykologia, filosofia

☐ huomioi tämä opintojaksovalinnoissasi

KEMIA (KE):

- 1. vuotena suoritettava opintojakso KE01-KE02
- mikäli olet kiinnostunut kemian opiskelusta, valitse
 - 1. vuodelle myös opintojakso KE03
 - 2. vuodelle opintojaksot KE04, KE05 ja KE06
 - 3. vuodelle opintojakso KE07

YO-OHJE:

- ohjataan kirjoittamaan 3. tai 4. vuoden syksyllä
 - valitse opintojakso KE07 viimeisen lukuvuotesi periodiin 1
 - huom! yo-kertaava opintojakso KE07 tarjotaan vain periodissa 1

KEMIAN kanssa samana päivänä: maantiede, terveystieto, uskonto, yhteiskuntaoppi, elämäntietä *☐ huomioi tämä opintojaksovalinnoissasi*

BIOLOGIA (BI):

- 1. vuotena suoritettava opintojaksot BI01 ja BI02-BI03
- mikäli olet kiinnostunut biologian opiskelusta, valitse
 - 2. vuodelle opintojaksot BI04, BI05 ja BI06
 - 3. vuodelle opintojaksot BI06 ja BI07

YO-OHJE:

- biologia ohjataan kirjoittamaan 3. lukuvuoden syksyllä tai keväällä
 - valitse opintojakso BI07 viimeisen lukuvuotesi 1. tai 3. periodiin

BIOLOGIAN kanssa samana päivänä: historia, fysiikka, psykologia, filosofia

- *huomioi tämä opintojaksovalinnoissasi*

MAANTIETEDE (GE):

- 1. vuotena suoritettava opintojakso GE01 ja mahdollisuuksien ja kiinnostuksesi mukaan opintojakso GE02
- mikäli olet kiinnostunut maantieteen opiskelusta, valitse
 - 2. vuodelle opintojaksot GE02, GE03 ja GE04
 - 3. vuodelle opintojakso GE05

YO-OHJE:

- maantiede ohjataan kirjoittamaan 3. lukuvuoden syksyllä, mutta voit kirjoittaa sen myös keväällä
 - valitse opintojakso GE05 viimeisen lukuvuotesi 1. periodiin
 - huom! yo-kertaava opintojakso GE05 tarjotaan vain 1. periodissa

MAANTIETEEN kanssa samana päivänä: kemia, terveystieto, uskonto, yhteiskuntaoppi, elämäkatsomustieto

- *huomioi tämä opintojaksovalinnoissasi*

HISTORIA (HI):

- 1. vuotena suoritettava opintojakso HI01
- 2. vuotena suoritettavat opintojaksot HI02 ja HI03
- mikäli olet kiinnostunut historian opiskelusta, valitse
 - 1.-2. vuodelle opintojaksot HI04 ja HI05
 - 2.-3. vuodelle opintojakso HI06
 - 3. vuodelle opintojakso HI07
- lisäksi voit valita opintojaksot HI08 ja HI09 (integraatio-opintojakso uskonnon kanssa = UE08) vuotuisen tarjonnan mukaan

YO-OHJE:

- ohjataan kirjoittamaan 3. tai 4. vuoden syksyllä tai keväällä
 - valitse opintojakso HI07 kirjoituksia lähinnä olevaan edeltävään periodiin
 - huom! yo-kertaava opintojakso HI07 tarjotaan periodeissa 1 ja 3

HISTORIAN kanssa samana päivänä: biologia, fysiikka, psykologia, filosofia
□ huomioi tämä kurssivalinnoissasi

YHTEISKUNTAOPPI (YH):

- 1. vuotena suoritettava opintojakso YH01
- 2. vuotena suoritettavat opintojaksot YH02 ja YH03
- mikäli olet kiinnostunut yhteiskuntaopin opiskelusta, valitse
 - 2.-3. vuodelle opintojakso YH04
 - 3. vuodelle YH05
- lisäksi voit valita opintojaksot YH06 ja YH07 vuotuisen tarjonnan mukaan

YO-OHJE:

- ohjataan kirjoittamaan 3. tai 4. vuoden keväällä
 - valitse opintojakso YH05 viimeisen lukuvuotesi periodiin 3
 - huom! yo-kertaava opintojakso YH05 tarjotaan lähtökohtaisesti periodissa 3

YHTEISKUNTAOPIN kanssa samana päivänä: kemia, terveystieto, uskonto, maantiede, elämäkatsomustieto □ huomioi tämä kurssivalinnoissasi

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO (ET):

- 1.-3. vuotena suoritettavat opintojaksot ET01 ja ET02, yksi opintojakso lukuvuodessa tarjonnan mukaan
- mikäli sinulla on oikeus opiskella elämäkatsomustietoa uskonnon sijasta ja olet kiinnostunut elämäkatsomustiedon opiskelusta, valitse ET03, ET04, ET05 ja ET06 vuotuisen tarjonnan mukaan
 - Huom! Varmista osallistumisoikeutesi opinto-ohjaajalta

YO-OHJE:

- ohjataan kirjoittamaan 3. tai 4. vuoden syksyllä tai keväällä

ELÄMÄNKATSOMUSTIEDON kanssa samana päivänä: kemia, terveystieto, uskonto, maantiede, yhteiskuntaoppi □ huomioi tämä kurssivalinnoissasi

FILOSOFIA (FI):

- 1. vuotena suoritettava opintojakso FI01
- 2. vuotena suoritettava opintojakso FI02
- mikäli olet kiinnostunut filosofian opiskelusta, valitse
 - 2. vuodelle opintojaksot FI03 ja FI04
 - 3. vuodelle opintojakso FI05

YO-OHJE:

- ohjataan kirjoittamaan 3. tai 4. vuoden syksyllä
 - yo-kertaava kurssi FI05 järjestetään vain syksyllä, mikäli kurssin valinnoita on riittävästi

FILOSOFIAN kanssa samana päivänä: biologia, fysiikka, psykologia, historia
□ huomioi tämä kurssivalinnoissasi

USKONTO (UE):

- 1. vuotena suoritettava opintojakso UE01
- 2. vuotena suoritettava opintojakso UE02
- mikäli olet kiinnostunut uskonnon opiskelusta, valitse
 - 1. vuodelle UE03
 - 2. vuodelle opintojaksot UE04, UE05 ja mahdollisesti UE06
 - 3. vuodelle UE06 (jos ei ole suoritettu) ja UE07
- lisäksi voit valita opintojakson UE08 (Ihmisuhteiden maailma) ja UE09 (Lähi-idän opintojakso) vuotuisen tarjonnan mukaan

YO-OHJE:

- ohjataan kirjoittamaan 3. vuoden syksyllä tai keväällä
 - valitse opintojakso UE07 periodiin 1 tai 3
 - huom! yo-kertaava opintojakso UE07 tarjotaan lähtökohtaisesti periodissa 1

USKONNON kanssa samana päivänä: kemia, terveystieto, elämäntutkimustieto, maantiede, yhteiskuntaoppi □ huomioi tämä kurssivalinnoissasi

PSYKOLOGIA (PS):

- 1. vuotena suoritettava opintojakso PS01
- mikäli olet kiinnostunut psykologian opiskelusta, valitse
 - 1.-2. vuodelle opintojakso PS02
 - 2. vuodelle opintojaksot PS03 ja PS04
 - 3. vuodelle opintojaksot PS05, PS08 ja PS06
- lisäksi voit valita opintojakson PS07 vuotuisen tarjonnan mukaan

YO-OHJE:

- ohjataan kirjoittamaan 3. tai 4. vuoden keväällä
 - valitse kurssi PS08 periodiin 3
 - huom! yo-kertaava opintojakso PS06 tarjotaan vain peridoissa 3

TERVEYSTIETO (TE):

- 1. vuotena suoritettava opintojakso TE01
- mikäli olet kiinnostunut terveystiedon opiskelusta, valitse
 - 1.-2. vuodelle opintojakso TE02
 - 2.-3. vuodelle opintojakso TE03
 - 3. vuodelle opintojakso TE04 (Terveystiedon kertaus)
- lisäksi voit valita opintojakson TE05 (Terveys ja turvallisuus) vuotuisen tarjonnan mukaan

YO-OHJE:

- ohjataan kirjoittamaan 3. vuoden syksyllä tai keväällä
 - valitse opintojakso TE04 kirjoituksia lähinnä olevaan edeltävään periodiin
 - huom! yo-kertaava opintojakso TE04 tarjotaan periodeissa 1 ja 3

TERVEYSTIEDON kanssa samana päivänä: kemia, uskonto, elämäkatsomustieto, maantiede, yhteiskuntaoppi □ huomioi tämä kurssivalinnoissasi
--

